

*FESTES DE
SANT JAUME*

am
SANTANYÍ
ES CÒPIA
DIGITALITZADA

Cony 87-311. AJO. fes.

am
santanyí
ES CÒPIA
DIGITALITZADA

AMB LA COL·LABORACIÓ DE:

"la Caixa"
CAIXA DE PENSIONS

Director: TOMEU VIDAL
C/. San Pedro, 21 - CALA FIGUERA
VENTA DE BILLETES DE BARCO Y AVION
RESERVA DE HOTELES

Portada: Pati de la Rectoria.
Pintura de Miquel Riera Nadal.

FESTES DE SANT JAUME

SANTANYÍ, 1987

SALUTACIÓ

Batlia de Santanyi. Juliol de 1987.

«Val més un dia de festa, que dos dies feiners».

Som ja al mes de Juliol, la primavera ha donat pas a l'estiu amb les seves peculiars característiques; calor, dies llargs, temps de messes, vacances i turistes. També amb el Juliol ve la nostra festa major, la Festa de Sant Jaume, i per això vull que aquestes retres siguin la meua comunicació amb tots vosaltres, per fer-vos arribar la meua més afectuosa felicitació, amb motiu d'aquestes festes. Que siguin per a tots alegres, sanes i divertides.

Els curs d'aquest darrer any, pel que es refereix al quefer quotidià ha estat, en general, normal, però pel que ens afecta, hem d'assenyalar l'esdeveniment de les recents eleccions municipals.

Per tercera vegada heu tingut fe amb nosaltres, i ens heu otorgat la responsabilitat del govern del nostre municipi, cosa que vos agraïm profundament, i més encara perquè ens heu donat una majoria que permetrà continuar el camí segur que sempre ens hem traçat. Moltes de gràcies a tots.

La tasca que tenim per davant és feixuga, difícil i d'un gran compromís, però estam segurs que la durem a bon termini, per això no escatimarem cap esforç per donar una resposta satisfactòria a la confiança que heu depositada en nosaltres. En tot moment tindrem present el: «Per seguir millorant amb més il·lusió que mai».

Vol dir això, que pel nostre caràcter obert, tots els estaments i totes les entitats mereixeran del màxim d'atenció per part nostra i rebran just i equilibradament tot allò que estigui en la nostra mà poder concedir.

Com sempre, tenim, en aquestes festes, un entranyable record per a aquelles persones que no podran gaudir d'aquests dies de festa entre nosaltres i també una pregària pels que han deixat aquest món, perquè Déu els concedesqui la pau i el repòs etern.

Molts d'anys.

Cosme Adrover Obrador

Am
SANTANYI
ÉS CÒPIA
DIGITALITZADA

Art
santanyi
ES CÒPIA
DIGITALITZADA

Galeria

Damià Jaume
Palma de Mallorca (1948)
Dibuix.

COM SI FOS AIGUA D'OLORS

Bé que ho sabeu, els santanyiners, fins a quin punt la vostra és una terra eixuta, doblegada als rigors de la sequedat, a la inclemència dels núvols que arriben a migjorn primers de pluja i avars. El paisatge —els sementers de call vermell i les garrigues, els roquissars que tomben sobre les cales— en dona testimoni, de l'aigua somniada llargament pel terreny i la pedra. Durant segles, la gent l'ha guardada, l'aigua, com si fos un tresor, i ha construït dipòsits —cisternes i aljubs, cocons i basses— que assegurassin la vida dels animals i les persones durant les llargues, infinites secades; perquè és costum antic dels pobles de la Mediterrània fer proveïment en temps d'abundor, per quan arribin els dies d'escassetat.

També és costum antic dels nostres pobles vells, en arribar la festa —la festa major, al cor de l'estiu, relacionada amb les collites sovint migrades— desbordar-se en la gresca: els focs d'artifici —bombes i rodells, coets i desmais— efimers, momentanis; els paperins, les llanternes, les avellanes... i la música. No fa gaire he llegit un article de Bernat Vidal publicat al «Santanyí», la revetlla de Sant Jaume de 1963, en què evoca la bota d'aigua que antany passejaven en un carro amb la finalitat de regar els carrers polsosos, abans de la festa. Escriu: *Santanyí, que tan sovint implora la pluja difícil, aquell dia regava i tirava l'aigua, perquè estava de festa. I quan un està de festa per bon administrador que sigui ha de saber afluïzar la bossa. I aquell dia el nostre municipi de secà tirava una bota d'aigua preciosa, com si fos aigua d'olors, i aquell pobre carro amb la bota de Sant Jaume, enrevoltat dels crits de la gent menuda, tenia la majestat d'un Carro Triomfal.*

La festa —venia a dir-nos l'apotecari, fa vint-i-quatre anys— ens permet de ser generosos, de malgastar allò de què anam primers i de tirar la casa per la finestra... Llavors és quan aquella aigua —l'aigua difícil, àvidament cobejada dia rere dia— es converteix en aigua d'olors, ni que fos l'aigua meravellosa que algú ha anat a treure d'un pou embreixat.

GABRIEL JANER MANILA

PEDRES QUE TENEN NOM

Vorera mar, on la garriga es diu marina i la pedra arenisca es diu marès (no se sap ben bé si l'un per l'altre, o ambdós al pic) Santanyí és una terra que té, i dona nom, a la millor pedra d'obrar de les planes mallorquines, i una de les més dolces i durables de la seva casta. Dolça per serrar amb verdut i adobar amb escarpre, gúbia o guilleume, i durable com prou veim a l'arquitectura històrica i als fars batuts per vents salabrosos.

Ja devers mitjan segle XIV es cercava bona pedra a la costera de Santanyí i Campos per a la construcció dels pilars de la Seu de Ciutat, i un segle més tard se'n treia per Cala Sa Nau per a la construcció del Castellnuovo de Nàpols, on la volta de nou claus de la Sala dei Baroni cobreix un quadrat de vint-i-sis metres de costat per la bona traça de Guillem Sagrera, felanitxer, i el més gran mestre de cases que ha donat l'illa (no parlem, per no allargar, de la Llotja de Ciutat).

Dins el terme municipal, Es Llombards, a l'ombra de So n'Amer, té nom de picapedrer, per extensió de la terra origen de coneixements de pedra picada i d'arquitectura, Llombardia, font d'una de les grans escoles de l'Art Romànic, temps abans que el Rei En Jaume partís de Salou.

Als carrers de la vila i dels pobles, a les cantonades i brancalades de portals i finestres, es flaira l'esperit de la pedra, nat de la feina i de l'ànima dels homes que han sabut crear amb ella forma, utilitat i cultura, art sovint (creació: això que qualcú va definir, fa molt de temps, com «imatge i semblança de Déu»).

Escrit als fins llinyels dels arcs hi és l'ofici, i, a la seva traça, el coneixement, el saber dels mestres, encara que, avui, els trobem sovint menyspreuats, ara per talls escairadors, ara per formigó i altres tècniques que, més aviat que «modernes» (a la Roma Imperial les coneixien gairebé totes), molts de pics prenen un aire «incult», tot mirant més per la baixa qualificació professional i l'estalvi de cultura i saber personal, que per el ben fer dels oficis covats al ventre de generacions.

De la mà d'una «economia» mal entesa, sovint ens quedam sense saber què tenim a les mans.

Les mans ruades d'en Antoni Coves, per exemple, que guanyava un

jornal de divuit reals a la construcció de l'Escola (avui honorada pel nom de Blai Bonet), i que, mentre es mouen, guarden el record de mestre Lluç i mestre Marc «Fariners», tot fent-li posar els dits baix la pedra en allitar-la, per mor de no escatar-la.

El colze d'en Jaume Vidal «Perairet», ara també mestre, que encara sent la presència del regle de mestre Marc, quan l'ensenyava a serrar, amb el braç dret per no vinclar el verduc, fent-li canviar de cap cada quatre dits de tall, perquè, si per un cas hi sortia qualche defecte, tornàs al lloc.

Aleshores, allitar, cara bona, cerca o cintrell, arc de corda o fil, bocell, regràs, capserrat, taulaplom, i tants d'altres, eren mots que dormien a gairebé totes les cases de la vila i anaven pel carrer amb la mateixa tranquil·litat amb que la bistia de mestre Lluç feia tota sola el camí entre la pedrera i l'obra de l'Escola, amb el carro, sempre triant la pujada més dolça o la baixada més suau, de banda a banda de la plaça.

No en fa tanta d'estona, d'això. Aquella obra es feia entre 1926 i 1931, tot marcant una fita que encara és a la lluentor dels ulls dels santanyiners de cinquanta i molts d'anys, i present ara com manifestació inequívoca del ben fer i del saber, de la creativitat d'homes d'aquesta terra amb la pedra que hi floreix (alguns recorden com l'obra de paret verda s'havia d'arrebossar i el bon aspecte de la fàbrica de trossam de pedreny va aconsellar deixar-la vista, i, per mor d'això, forrar les cantonades).

És al record d'anècdotes, de gestes, de paraules i amistats, potser de qualche confusió, però encara a la sang, a més a més de l'aire.

Devem a l'arquitecte Guillem Forteza (que figura amb lletres d'or a la història de l'arquitectura mallorquina) la figura elegant de l'Escola, amb el cos massís abraçant la classicista doble porticada de l'entrada, de tres arcs, rodons els de dalt, d'ansa-paner els de baix. Mestre Lluç Escales, «Fariner» en fou el mestre, el contratista, l'organitzador, a un temps en què l'arquitecte, a més a més de dirigir l'obra, en dissenyava d'altres, com les escoles de Manacor, Pont d'Inca, Vilafranca, Campanet, o el sanatori de Caubet, o, fins i tot, participava a la redacció de l'Avantprojecte d'Estatut d'Autonomia. Darrera mestre Lluç, les veus ens tornen sovint al seu germà Marc, també «Fariner», amb fama de «geniós», trobant feixuc que li duguessin el contrari, feiner i

introvertit, anant tot sol a les obres, abans que ningú, per tal de traçar un arc de corda, o un llit d'escala.

La finor del repartiment del pedreny d'aquella obra, l'exactitud dels regrassos, l'airoso traça definitiva dels ansa-paners, és tasca que hem d'atribuir, segons les versions orals, a mestre Marc. I, encara ara, més d'un parell d'ulls llebrejen, al «Casino», en sentir parlar d'ell (Ell si que en sabia de senyar arcs, voltes, balconades i cornises!, o, ¿vos recordau, quan deia que «no és més net qui més neteja, sinó qui manco embruta«?).

«A mi no me va ensenyar ningú», diuen que remugava en demanar-li parer. Però de qualcú i a qualque banda degué aprendre (potser de son pare?), perquè, al seu temps, i quasi fins morir, prop dels 72 anys, sovint era ell, a Santanyí, qui adobava i, sobretot, senyava amb regla i compàs, o fil, les feines més fines de pedreny. I això no és tan senzill, i, al cap i a la fi, a un mestre no li diuen mestre per no res.

A més a més de les cases que el metge Joan Vidal va comanar a mestre Lluc al carrer de Ferrereta, de l'apotecaria Vidal, de Can Manresa al carrer Ciutat, de Can Toni Neo i Can Bossa al carrer d'Es Pontàs i de Can Jaume Rado al carrer de Sant Andreu, entre altres, mestre Marc acabaria senyant, per mestre Baltasar Vidal, l'escala, cornisa i balconada de Can Nigorra, davant l'església, de les que es conta que trigà dies en anar a veure-la muntada, perquè «ja ho sabia ben bé ell que no hi havia cap falla», malgrat la dificultat del xamfrà rodó.

A la casa del carrer de la Guàrdia Civil els «Fariners» hi feren els primers estatges per a llogar i, als baixos, hi feien pedra artificial («grà-nito», com es deia aleshores).

Mestre Marc va néixer pel setembre del 1874 i morí pel juliol del 1946. Mestre Lluc nasqué pel febrer del 1887 i morí a l'octubre del 1961. Ambdós «feren les Amèriques» i varen tornar.

Són pel mig de nosaltres, a les pedres ben obrades, a les cases ben fetes, al cap de qui aprengué d'ells i de qui els escoltà. Val la pena sentir-los parlar, als ulls i al cor, en fer una passejada per la vila. O donar una passa més a la nissaga, i admirar les lleugeres i elegants decoracions que va esculpir en Lluc, fill de mestre Lluc, als llindars de Can Bennàssar, al carrer de Ciutat, per no posar més que un exemple.

NEUS GARCIA INYESTA I GUILLEM OLIVER SUNYER
Alqueria Blanca Juny del 1987

am
SANTANYÍ
ÉS CÒPIA
DIGITALITZADA

BIBLIOGRAFIA DE BLAI BONET 1950 - 1987 (*)

POESIA.—*Quatre poemes de Setmana Santa*. Santanyí, 1950. Impremta Mossèn Alcover, 22 pàgs. 15'5 x 12. Palma de Mallorca, 1950.

Els poetes insulars de postguerra. Antologia aplegada per M. Sanchis Guarnier. Les Illes d'Or. Núm. 43. Gràfiques Miramar, Ed. Moll. Pàg. 27-34. 16 x 12. Palma de Mallorca, 1951. (Edició normal i edició en paper de fil).
Entre el coral i l'espiga. Poemes. Pròleg de Bernat Vidal i Tomàs. Les Illes d'Or. Núm. 48. Ed. Moll. Gràfiques Miramar, 116 pàgs. 16 x 12. Palma de Mallorca, 1952. (Edició normal i edició en paper de fil).

Cant Espiritual. Pròleg de Salvador Espriu. Els llibres de l'Ossa menor. Impres a SIMPAR, S. A. 65 pàgs. 17'5 x 13. Barcelona, 1953. (Edició de 40 exemplars sobre paper de fil i edició corrent).

Et nunc manet in te. Poema. Impremta Atlante. S. N. 20'5 x 16'5. Vinyeta de Pau Fornés, Palma de Mallorca, 1955.

Comèdia. Editorial Barcino, 71 pàgs. 20 x 14. Barcelona, 1960.

Vicente Aleixandre. (Con una versión castellana del autor). De «Papeles de Son Armadans». Núm. L. Pàgs. 311-314. 20 x 14. Madrid-Palma de Mallorca, 1960.

Carta a Antoni Tàpies. (Versión castellana autorizada por B.B.) De «Papeles de Son Armadans». Núm. LVII. Pàgs. 337-340. 20 x 14. Madrid-Palma de Mallorca, 1960.

La realitat. De «Papeles de Son Armadans» (Versión castellana del autor). Núm. LVII bis. Pàgs. 48-54. 20 x 14. Madrid-Palma de Mallorca, 1960.

Retrat de Carles Riba. (Versión castellana libre del autor). De «Papeles de Son Armadans». Núm. LXVIII. Pàgs. 255-260. 20 x 14. Madrid-Palma de Mallorca, 1961.

Aquest cementiri de Subirachs significa... (Versión castellana libre del autor). De «Papeles de Son Armadans». Núm. LXXVIII. Pàgs. 275-281. 20 x 14. Madrid-Palma de Mallorca, 1962.

Poesia catalana del segle XX. Josep Ma. Castellet i Joaquim Molas. Llibres a l'abast. Edicions 62. Blai Bonet pàgs. 489-499-520. Tipografia catalana. Barcelona, 1963.

Nova antologia de la poesia catalana, 1900-1964. (De Maragall als nostres dies). Joan Triadó. Biblioteca Selecta. Blai Bonet pàgs. 286-288. Gràfiques Diamant, Barcelona, 1965.

FESTES DE SANT JAUME - SANTANYÍ 1987

Programació dels actes a celebrar els dies 18, 19, 22, 23, 24, 25 i 26 de Juliol, sota el patrocini del Magnífic Ajuntament.

DISSABTE

DIA 18.—A les 16.00.—«Rally-Jinkama» per a cotxes. Camí de Ses Valentines. Si no acaba aquest dia continuarà el dia següent a les 10 hores. Programes apart.

A les 17.00.—Tirada a coloms organitzada per la Societat Local de Caçadors.

A les 19.30.—Inauguració de l'exposició «Cabrera, el Parc Nacional de les Balears». Col·legi Públic Blai Bonet.

A les 20.00.—Inauguració, a la Casa de Cultura, del X Certamen de Pintura i Dibuix «Vila de Santanyí» i entrega de premis.

A les 20.30.—Missa solemne en la que intervindrà la CORAL POLIFONICA DE BUNYOLA.

Acabada la missa i a la mateixa església. Pregó de les festes de Sant Jaume 1987 a càrrec de l'Il·lm. Dr. P. ANTONI MARTORELL I MIRALLES, T.O.R., acadèmic de Belles Arts de Sant Sebastià de Ciutat i concert per la CORAL POLIFONICA DE BUNYOLA, dirigida per JAUME CONTI.

DIUMENGE

DIA 19.—A les 11.00.—Partits de bàsquet, Santanyí-Campos (femení) i Santanyí-Calonge (masculí). Camp d'Esports Municipal.

A les 18.00.—Festival aquàtic a les piscines municipals. (Competicions de natació, jocs i exhibicions).

A les 21.30.—Ballada popular amb el grup «SIS SOM», ORDI BROIX i també altres agrupacions de sonadors i cantadors de ball de pagès. Plaça Major.

DIMECRES

DIA 22.—A les 18.00.—Concurs de dibuix per a nins i nines de tercer a setè d'EGB inclús a la Plaça Major.

Organitza l'Associació de Mestresses.

A les 20.00.—Festival infantil amb els pallassos «TIP I TOP» i el «SHOW DE MUPPETS». Plaça de la Constitució.

A les 22.15.—Projecció del video «Mondragó Platja Blava» i de les pel·lícules sobre Cabrera, de Félix Rodríguez de la Fuente.

DIJOUS

DIA 23.—A les 22.00.—Recital de música popular amb COA-NEGRA, CALABRUIX I L'ALTINA. Plaça de la Constitució.

DIVENDRES

DIA 24.—A les 17.30.—Sortida de dimonis i caparrots acompanyats pels xeremiers.

A les 18.00.—Corregudes de cintes i jocs per als nins i nines a la Plaça.

A les 20.30.—Missa. A continuació Completes solemnes.

A les 23.00.—«Verbena» amb LOQUILLO Y LOS TROGLODITAS, OCULTOS I AQUARIUS.

DISSABTE

FESTIVITAT DE SANT JAUME, APÒSTOL

DIA 25.—A les 9.00.—Albada amb amollada de coets.

A les 10.00.—Cercaviles per la Banda de Tambors, Cornetes i Majorets de Pollença.

A les 11.00.—Cloenda del II Centenari de la Festa de l'Obra. Missa Solemne amb sermó per Mossèn GABRIEL SEGUI MAS, ex-vicari de Santanyí i actual rector de la parròquia de Sant Nicolau de Palma. Cantarà la CORAL SANT ANDREU.

A la sortida de la missa la Sociedad Colombófila Mensajera de Santanyí farà una amollada de coloms.

A les 12.00.—Presentació al Saló d'Actes de l'Ajuntament dels llibres de poemes guanyadors del II Certamen de Poesia «Bernat Vidal i Tomàs».

A continuació refresc per a tothom.

A les 18.00.—Partit de futbol entre el C.D. SANTANYÍ i el MALLORCA ATLETIC.

A les 22.00.—Concert per la BANDA MUNICIPAL DE MUSICA dirigida per MIQUEL BONET. Plaça de la Constitució.

A les 23.00.—«Verbena» amb EUPHORIA, GRAN ORQUESTA MANHATTAN I JUAN PARDO.

AM
SANTANYÍ
ES CÒPIA
DIGITALITZADA

DIUMENGE

DIA 26.—A les 11.00.—Partit de futbollet entre el SANTANYI (benjamins) i Col·legi Felipe Bauzá de Palma. Camp d'Esports.

A les 19.00.—Horabaixa socio-cultural dedicat als nostres padrins. Festa i bulla per a tothom amb cançons, balls, gloses i tot el que sortirà. Plaça Major.

A les 22.00.—Revista còmico-musical «100 Kilos de humor» amb PATAYA ESPECTACLE (ballet), AMPARO MORENO (vedette còmica), KIM (showman), NOEMI (vedette) i LIMBO (fakir).

Com a fi de festa, amollada de focs d'artifici.

Nota: Exceptuades les «verbenes» tots els actes són gratuïts.

A l'Ajuntament i als llocs de costum es vendran «bonos» per a les dues «verbenes».

Am
santanyi
ÉS CÒPIA
DIGITALITZADA

L'Evangeli segons un de tants. Linoleum de J. Cuadrado Els llibres de l'Ossa menor. Edicions Proa. Tallers Gràfics Agustí Núñez, 99 pàgs. 17'5 x 13. Barcelona, 1967. (Edició de 100 exemplars en paper de fil i edició corrent).
El fets. Els llibres de l'Ossa menor. Retrat de Blai Bonet. Edicions Proa. Pallàs, A.G. 69 pàgs. 17'5 x 12'5. Barcelona-12. 1974.

¿Has vist, algun cop, Jordi Bonet, Ca N'Amat a l'ombra? Dibuix de Lluís Miracle. Borràs, edicions, 80 pàgs. 21'5 x 13'5. Barcelona, 1976.

Cant de l'arc. Pròleg de Blai Bonet. Els llibres de l'Ossa menor. Edicions Proa. Pallàs, A.G. 70 pàgs. 17'5 x 12'5. Barcelona, 1979.

El poder i la verdor. 1.ª part, Guaret, 9. Impremta Roig, 110 pàgs. 17 x 12'5. Camops, 1981.

Teatre del gran verd. Guaret, 12. Impremta Roig, 127 pàgs. 17 x 12'5. Campos, 1983.

Hamlet i l'aparició. Dibuixos de Josep Guinovart. Druïda, 23 x 16. Tallers CEGE. Creaciones gráficas. Maó, Menorca, 1984.

El Color. (Quatre poemes de Setmana Santa, Entre el cora i l'espiga, Cant Espiritual, Comèdia). Col·lecció Tià de sa Real, 31. Manacor. Gràfiques Miramar, 198 pàgs. 21 x 15'5. Palma de Mallorca, 1986.

Escrit entre Ramon Llull i Guinovart. (Poema). Dins «Guinovart a Ramon Llull». Sèrie de 13 gravats al aiguafort i carborundum. S'han tirat 75 exemplars. Imagen-70. Palma de Mallorca, 1985.

Calendari dedicat a Blai Bonet. Il·lustracions de Joan Bennàssar. Gràfiques Miramar, Palma de Mallorca, 1986.

Poema de Blai Bonet a 12 textos i dibuixos de Pep Martorell Munar. (A la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Mallorca, Eivissa i Formentera en ocasió del seu centenari). 300 exemplars numerats, 1986.

Selecció de poemes publicats sobre una pintura de Miquel Barceló. Edició Universitat Illes Balears, 1987.

El jove. Col·lecció Migjorn, 18. Editorial Empúries. Imprès a Hurope, S. A. 73 pàgs. 22 x 15'5. Barcelona, 1987.

TEATRE.—Parasceve. Drama en un acte. Biblioteca Grosol, V, 29. Editorial Nereida. Impremta Juvenil. Pàgs. 38-64. 17 x 12. Barcelona, 1958.

NOVEL·LA.—El mar. AYMA, S. A. Editora, 257 pàgs. 19'5 x 14. Barcelona, 1958. (Edició especial de cinquanta exemplars i de deu reservats als col·laboradors).

Haceldama. Col·lecció Literària AYMA. Segona època. 260 pàgs. 16'5 x 11. Barcelona, 1959.

The Sea. Stories of Majorca. An anthology of Majorcan Writing Traslated in to english By Jehane West and Mally Mackenzic. Gràfiques Miramar. Pàgs. 149. Palma de Mallorca, 1961.

Judes i la primavera. Editorial Selecta. Gràfiques Diamant. 253 pàgs. 17'5 x 12. Barcelona. 1963.

Mister Evasió. Gràfiques Universitat. 163 pàgs. 20 x 13'5. Barcelona. 1969.
Si jo fos fuster i tu et diguessis Maria. Ed. J. Mascaró Pasarius. Col·lecció Turmeda. 228 pàgs. 19 x 12'5. Palma de Mallorca. 1972.

MEMÒRIES. DIARIS.—Els ulls. Diari Primer. Editorial Pòrtic. 210 pàgs. 18 x 11. Barcelona. 1973.

La mirada. Diari segon. Editorial Pòrtic. Gràfiques Diamant. 286 pàgs. 18 x 11. Barcelona. 1975.

La vida i els meus instants. Gráficas Llopis. S.N. 20'5 x 14'5 Felanitx. 1987.

PREGÓ.—Setmana Santa 80 i el Memorial. J. Llopis. 35 pàgs. 22 x 15'5. Portada de Cosme Coves. Felanitx. 1980.

ART.—Testimonios de la pintura española. Il·lustracions. Edicions La Polígrafa, S.A. 234 pàgs. 22'5 x 16'5. Barcelona. 1966.

El movimiento románico en España. Il·lustracions. Edicions La Polígrafa, S.A. (Versions castellana, anglesa, francesa, alemanya). 316 pàgs. 22'7 x 17. Barcelona. 1967.

Texto casi periodístico sobre la situación del arte sin figura. (Carta a Camilo José Cela). De «Papeles de Son Armadans». Núm. CXLV. Madrid-Palma de Mallorca. 1968.

Tàpies. Edició catalana. (50 exemplars numerats i amb un aiguafort original i firmat per Antoni Tàpies i 10 exemplars numerats i amb una «gouache» del mateix artista). Edicions La Polígrafa, S.A. 177 pàgs. 30 x 26'5. Barcelona. 1965.

Versió castellana.

Tomeu Pons. Borrás Ediciones. Il·lustracions. S.N. 28'7 x 26'7. Barcelona. 1978.

Juli Ramis primer creador de la pintura europea sense figura municipal. Consell General Interinsular. Imagen 70. S.N. 20'2 x 24'5. Palma. 1980.

I a «Última Hora» dedicada a Juli Ramis. 29-IV-1980.

El retrat i la mirada de Miquel Llabrés. Festes de Sant Jaume. Santanyí. Gráficas Llopis. 22 x 15'7. Felanitx. 1983.

CATALEGS.—Picasso, Joan Miró, Tàpies, Amengual, Clavè, Tolad, J. Gustavo, Subias, Mensa, Collet, Jacobson, Viladecamps, Olga. Palma. 1969.

Juli Ramis. Palma. 1971.

Gerard Mates. Manacor. 1972.

Ceràmica popular mallorquina. Palma. 1972.

Andreu Ponç. Lluçmajor. 1972. Palma. 1981.

Miquel Llabrés. Barcelona. 1973. Palma. 1978.

Ulbricht. Palma. 1973.

A. Riera Nadal. Manacor. 1976.

Amador Magraner. Pollença. 1978.

Picasso eròtic. Museu Picasso. Barcelona. 1979.

Castaldo. Barcelona. 1979.

Mestre Oliver. Palma. 1980.

Guinovart: Tèptador i exorcista del Mediterrà... Palma. 1981.

Rosselló Juan. Palma. 1981.

Xavier Carbonell. Cala d'Or (Santanyí). 1982.

Pep-Maur Serra. Palma. 1982.

Horacio Sapere. Palma. 1984.

Guinovart. Palma. 1986.

PROLEGs.—Tres retrats d'en Blai Bonet. (J. Alberti, D. Huguet, B. Nadal) Col·lecció Turmeda. 4. Ed. J. Mascaró Pasarius. Palma de Mallorca. 1972.

Pròleg a **Els camins de la terra** de Joan Roig i Montserrat. Impremta Roig. Campos. 1973.

Pròleg a **En una clapa pessimista** de Gabriel Juan. XVI. Edició patrocinada per la Casa de Cultura. Caixa de Balears. Gràfiques Miramar. Palma de Mallorca. 1984.

ESTUDIS.—Un fet institucional per a la defensa i promoció dels drets humans i polític de la mar. Exposició documental sobre la Història del Gran i General Consell, Consolat del Mar. 24'5 x 21. Palma de Mallorca. 1981.

GUIA.—Mallorca. Fotografias José Planas Muntanyà. (Edició castellana, francesa, anglesa, alemanya). Textos de Blai Bonet. La Polígrafa, S.A. S.N. 22'5 x 17. Barcelona. 1960. (**).

Miquel Pons

(*) Aquest any del 1987 ha estat un any molt de Blai Bonet. La Universitat de les Illes Balears ha organitzat unes conferències-estudi sobre Blai Bonet i la seva obra. Entre nosaltres el Col·legi Públic «S'Escola» a partir del mes d'abril porta el nom de Blai Bonet. La present bibliografia —incompleta— vol ser un petit homenatge a l'escriptor en aquest any tan seu.

No es mencionen els innombrables articles publicats a «La Almudaina», «Diario de Mallorca», «Destino», «Arxius Mèdics», «Balears», «Última Hora», «Santanyí», «Sal i xeixa» entre altres.

(**) Blai Bonet menciona altres treballs a «La vida i els meus instants». 1987. L'evangeli segons B.B., estrenat al Festival Internacional de Sitges. Edició crítica de les Obres completes de Santa Teresa d'Àvila, juntament amb el catedràtic de Literatura Catalana de la Universidad de Barcelona, Antoni Comes. Edició crítica del Quixot, amb el catedràtic de la Universitat de Barcelona José M. Castro y Calvo. Assaig sobre el Poema de Nadal de Josep Maria de Segarra, que figura en el llibre. Aquesta escultura de Subirachs significa... Sala Gaspar. Barcelona. Will Faber. Palma de Mallorca. La ceràmica d'Antoni Cumella. «Dau el Set». Barcelona. Antoni Cumella i el misteri, Museo de Arte Contemporáneo. Madrid.

CRONICÓ DE SANT JAUME 86 - 87

Juliol-86.—1 i 8 el diari «Balears» dedica uns números especials a Santanyí i al seu terme.

5. Rosa Monjo exposa Ceràmiques a la galeria de Marieta Gual de Cala d'Or.

9. Molts de cartons de «Winston» suren per Cala d'Or, Cala Figuera, S'Amarador...

«El color» de Blai Bonet. Col·lecció Tià de Sa Real, Manacor.

12. S'inicien a Cala Figuera les festes de la Mare de Déu del Carme.

16. Joan Suau és el guanyador del premi de pintura «Vila de Santanyí», novena edició.

18. Andreu Ponç Fullana pronuncia el pregó de les festes de Sant Jaume, que ha estat editat.

19. Amb motiu de les festes de Sant Jaume s'ha inaugurat l'exposició d'objectes artístic-litúrgics en el Roser. També les exposicions de brodats, de S. B. Busser i del Certamen de pintura i dibuix «Vila de Santanyí». A S'Alqueria Blanca ha estat constituïda l'Associació de la Tercera Edat.

25. Festa de Sant Jaume i segon centenari de la col·locació de la primera pedra de l'església nova i de la Festa de l'Obra. Amb el Rector actual celebren tots els rectors passats vius. El Dr. P. Antoni Oliver C.R. ha dit el sermó.

Presentació de «L'arena de l'amor» de Miquel Angel Llauger, primer premi «Bernat Vidal i Tomàs» de Poesia i presentació de «La nova església de Santanyí i el seu temps» (1786-1811), de Bernat Vidal i Tomàs, segona edició.

A l'església ha estat col·locada una làpida commemorativa del segon centenari. «Als Rectors Nicolau Pons, Andreu Danús, Benet Vadell i als santanyiners que bastiren aquest temple. II Centenari de la Festa de l'Obra. 1786-1986».

A la Marieta Gual exposa Mercedes Laguens.

27. La centenària madona Maria Suau de Ca'n Boira ha estat nomenada Sòcia d'Honor de la Tercera Edat.

Agost.—Padró Municipal corresponent a 1986. Població total 6.582 habitants, que corresponen a la vila de Santanyí 2.538, La Costa, 39, Cala Figuera, 427, Portopetro, 163, S'Alqueria Blanca, 899, Calonge, 527, Cala d'Or, 1.505, Es Llombards, 412 i Cala Llombards, 72.

15. Exposició d'obra original de Joan Miró a la Marieta Gual. Collectiva a Santa Maria del Mar de Cala d'Or.

Desviació de la carretera Cala d'Or-Portopetro a causa de l'ampliació del port deportiu local de Cala Llarga.

20. Ha mort a S'Alqueria Blanca la madona de Son Rossinyol, Antònia-Aina Bonet Barceló, a 103 anys manco deu dies.

75 aniversari del naufragi de la goleta «Camelia», de bandera italiana, dins les aigües de Cala Llombards.

30. Ple municipal per tractar el sanejament de Cala Figuera. Es construirà una depuradora.

Una escultura de Nana Berthelot adorna l'entrada a Cala d'Or des de les festes patronals.

31. Riera Ferrari clausura «Enfonsaments» a Son Floriana, de Cala Bona.

Setembre.—Se subhasta la primera fase de la residència de la 3.ª Edat de Santanyí.

15. A partir d'avui regirà un horari per al servei mèdic de la Seguretat Social en la Casa del Mar, on visitaran els metges Sbert, Núñez i Obrador. Es va aprovar l'adquisició de docents «contenedors» de fems, que es repertiran pel municipi.

21. Concert d'orgue a càrrec del professor Jan Jongepier. El gran ple de l'orgue fou inaugurat el 24 de juliol una vegada acabada la segona fase de restauració.

27. Assemblea ordinària dels veïns de Cala Figuera i es tracten temes com el trasllat dels dipòsits de CAMPSA, la privació d'obres durant la temporada alta de turisme, la delinqüència, la neteja...

Octubre.—En el període del 81 al 86 Santanyí és de les poblacions que han incrementat la població.

3. Concert d'orgue a càrrec de Hans-Dieter Möller dins la X Setmana d'orgues històrics.

4. Notícia sobre la restauració de la tomba d'Anselm Turmeda a Tunis amb pedra de Santanyí.

Darrerament Antoni Vidal Ferrando ha publicat dos llibres de poemes: «Racó de n'Aulet» i «El brell dels jorns».

Jaume Julià Adrover ha publicat «Manat de gloses».

Ha estat destinat a la Parròquia de Sant Jordi don Gaspar Montserrat, que ocupava el càrrec de rector de S'Alqueria Blanca i per substituir-lo ha estat nomenat don Miquel Barceló, vicari de Santanyí.

6-18. Els escultors santanyiners Andreu Ferrer Mir i Miquel Ferrer Mont-

serrat han estat guardonats en el XLV «Saló de Otoño» amb la primera i segona medalla, respectivament.

25. L'Ajuntament crea un tribut no fiscal per millorar l'estètica del municipi.

26. «Ordi broix» acompanya a l'Associació de Mestresses de Casa Nureduna a un viatge a l'illa grega de Rodes. L'èxit serà major.

28. Comença un curset d'ornitologia a càrrec del GOB a la Casa de Cultura.

Novembre.—5. Després de l'èxit de l'«open» internacional d'escacs de Cala d'Or ja es prepara la propera edició.

9. Està a punt d'iniciar-se el treball d'infraestructura sanitària a Cala Figuera.

A causa del bon temps els ametllers han florit.
Festa de Sant Andreu.

11-22. Sarquella exposa temes de Cala Figuera a la Galeria Jaume III de Ciutat.

28. Recital líric de Maria José Martorell, Francesc Bosch acompanyats al piano pel músic santanyíner Andreu Bennàsser. Són interpretades dues composicions seves: «Enyorança» i «Tardor a París».

A Mèxic ha mort als 84 anys el Pare Pere Rigo Bonet, C. R. de S'Alqueria.
29. Dins el programa de les festes patronals de Sant Andreu, avui inauguració de les exposicions «Records i passatempo d'infància» i «L'església de Santanyi i els artistes» amb la col·laboració d'Alan, Bernareggi, Vera von Busch, S. B. Busser, Camargo, Codorniu, Coves Vidal, B. Capó, Antoni Mas, Ponç Fullana, Miquel Riera, Maria Suau i Maria Vich.

30. Festa de Sant Andreu. Missa solemne concelebrada pel vicari General de la Diòcesi, Mossèn Joan Bestard, qui glosa en el sermó el 175 aniversari de la benedicció del temple pel Rector Vadell. «Ordi broix» balla el «Ball de l'oferta». A la sortida molta de gent es trasllada a les immediacions del solar de la futura residència de la Tercera Edat. Arribaren les autoritats precedides per les bandes de Música de S'Almudaina i Banda de Santanyi. El regidor Marc Vallbona ha llegit l'acord del 10 de juliol del 1986, que aprovava el projecte de la Residència i a la vegada s'aprovava treure a subhasta les obres per la quantitat de 16.566.657 pessetes. Acte seguit és llegida l'acta de la col·locació de la primera pedra, que col·loca el Molt Honorable President de la Comunitat Autònoma Gabriel Cañelles. Han dit breus parlaments l'Alcalde de Santanyi, Cosme Adrover, el Conseller Gabriel Oliver i el President Gabriel Cañelles, parlaments relacionats amb la importància de la Residència dins el futur. Acabat l'acte han començat a caure les primeres gotes de pluja, que es torna pluja copiosa i insistent, que disbarata de tal manera la paella preparada per a tres mil persones i les autoritats sia menjada amb tota tranquil·litat. S'han obert les

dependències del Polideportiu Municipal i de la Casa del Mar per donar cobri a tanta gentada. Malgrat tot la paella, digueren, que era boníssima.

A la nit concert per la Banda de Música de la Societat Musical i Recreativa S'Almudaina i la Banda de Música de Santanyi, a l'església parroquial.

Desembre.—4. L'associació d'empresaris d'estacions de servei celebren la festa de Santa Bàrbara a Santanyi.

6. Declaracions del batle Cosme Adrover: en Cala Mondragó no es tallarà ni un pi per urbanitzar. (Última Hora).

12. La Comissió Provincial d'Urbanisme no aprova el Pla Parcial de Cala Mondragó i Es Cap d'es Moro. (Última Hora).

20. Tomeu Sitjar ha estat nomenat nou Degà del Col·legi d'Advocats de Balears.

28. Estan a punt de principiari les obres d'una nova fase de la Residència de S'Alqueria Blanca.

Gener.—87.—Moviment econòmic de la Parròquia, corresponent a l'any 1986: Entrades: 1.212.994. Sortides: 1.198.260. Per obres realitzades a la Parròquia, Consolació i Cala Figuera la Parròquia té un dèficit de 1.352.918 pessetes.
3. J. Camargo exposa a Felanitx.

11. La «Coral Sant Andreu» organitza la festa de la Sibila.

Es donen a conèixer les bases del II Certamen de Poesia «Bernat Vidal i Tomàs», que organitza l'Ajuntament.

Les festes locals de Santanyi seran el 30 de novembre, Sant Andreu, i 29 de juny, Sant Pere.

S'apunta la possibilitat de dedicar un homenatge a Blai Bonet.

A Son Danusset una ovel·la ha parit cinc anyells.

La Conselleria d'Obres Públiques modificarà el projecte de l'emissari i Cala Figuera tindrà una planta depuradora. (Diario de Mallorca).

16. L'Associació de la Tercera Edat de Santanyi organitza una trobada de pensionistes de l'Institut Social de la Marina. Era la primera trobada de les Balears. Han assistit el Delegat del Govern, el Director General de l'Institut Social de la Marina, el Delegat Provincial de Balears, el Delegat Provincial del Treball. Entre els assistents hi ha que recordar els centenaris Madona Maria Suau, de Santanyi, 101 anys, i es Patró Esteve, de Felanitx, 102.

17. Festa de Sant Antoni a tot el terme.

Febrer.—Moviment demogràfic de l'any 1986. Naixement 51 (27 nins i 24 nines). Defuncions 63 (38 homes i 25 dones). Entre els morts hi ha 5 homes estrangers, una dona estrangera i un nin negat que no era santanyíner.

La Universitat de les Balears prepara un homenatge a Blai Bonet amb conferències de Xavier Folch, Alex Susana, Joan Segarra...

15. La Mare de Déu de Consolació és baixada del seu casal, passa per S'Alqueria Blanca i visita Santanyi dins l'any commemoratiu del segon centenari de la Festa de l'Obra. A sa Creu d'En Llaneres és rebuda pel Senyor Bisbe, Teodor Ubeda, autoritats, clero i poble. A la Parròquia missa concelebrada pel Senyor Bisbe, Vicari Episcopal, rectors de les antigues vicaries del terme, sacerdots fills del poble. Predica el Senyor Bisbe.

Mossèn Bartomeu Ramis, Rector de Santanyi fa ofrenda al Dr. Ubeda d'una escultura obsequi de l'escultor local Andreu Ferrer Mir. A la sortida de missa l'Ajuntament convida a un refresc a la Plaça de la Constitució.

18. Socialistes i nacionalistes volen la protecció de Cala Mondragó (Última Hora).

20. Ha mort el glosador Sebastià Escales (a) Blaià.

Cosme Aguiló estudia els topònims dels illots d'Eivissa.

Març.—2. Notícies sobre un acord pres el mes de desembre referent a la rotulació dels carrers en català i canvi d'alguns noms.

Els darrers dies es celebren amb rues, disfresses i fogarons amb caires especials a cada població.

7. Exposició de Jesús Camargo a la Caixa.

11. Edició de les gloses del Vè concurs de Calonge.

D'Alemanya ens arriba la nova de l'edició d'un disc amb el gran ple de l'orgue de Jordi Bosch.

18. La Comissió Provincial d'Urbanisme dona llum verda a la urbanització de Cala Mondragó i es Cap d'es Moro. (Última Hora).

21. Dinar de companyonia dels ex-professors i ex-alumnes del Col·legi Bisbe Verger en un restaurant de Cala Llobards.

28. Conferència de Miquel Pons sobre «El paisatge a la poesia de Blai Bonet» al Col·legi Públic. Concert de joves interprets Josep Francesc Palou i Miquel Estelrich.

Santanyi juntament amb Campos, Felanitx, Porreres i Ses Salines componen la Mancomunitat Sud-Mallorca. (Diario de Mallorca).

Es nomena funcionari de plantilla de l'Ajuntament Salvador Pons Rigo.

S'adquireixen dos nous cotxes per a la Policia Municipal.

Abril.—A Calonge s'organitza l'Associació de la Tercera Edat.

13-19. Setmana Santa. Oficis solemnes. Canvi d'itinerari de la processó del Dijous Sant.

11. Exposició de S. B. Busser a la Casa de Cultura, de Felanitx.

14. Arriben els primers exemplars d'«El Jove» de Blai Bonet i «Gabriel Alomar i els pintors del seu temps» de Miquel Pons.

16. Segons un acord del Consistori es demana que la propera edició de trobada de bandes de música es celebri a Santanyi.

22. Antònia Vicens, que signava amb el pseudònim de «Violeta Imperial», ha romàs finalista del premi «Ramon Llull» amb la novella «A sota un lledoner florit», publicada amb el títol de «Terra seca».

23-30. Setmana Cultural. 23. Conferència de Gabriel Mesquida. 24. Festival Mundial de Balls folklòrics amb la participació de «Coros y danzas "La Romana"» d'Albacete, «Karjalan Nouret» de Finlàndia, i «Skallsjo Folkdanslag» de Suècia. 25. Concert de Bartomeu Veny i Vidal. 26. Concessió i entrega del premi «Bernat Vidal i Tomàs», segona edició, que s'atorga ex aequo a «Esteri cos d'intriga» de Xavier Pérez Torio i «Botons de foc» de Jaume Mateu Martí. El jurat estava compost per Miquel Àngel Riera, Jaume Santandreu i Antoni Vidal Ferrando. 30. Dedicació del Col·legi Públic a Blai Bonet. Ha estat un acte molt emotiu. Intervenen el Director del centre Miquel Barceló, el poeta Blai Bonet i el Batle Cosme Adrover. Per commemorar l'efemèrides s'ha repartit la publicació de Blai Bonet, escrita expressament per a aquest acte, «La vida i els meus instants». Durant tota la Setmana Cultural s'ha pogut visitar una exposició col·lectiva de Pintura a la Casa de Cultura.

Es restaura sa Porta Murada.

Maig.—1. Exposició de Ponç Fullana a Ses Salines.

1-3. Escenificació de «Sa Padrina» de Joan Mas pel grup de teatre de Santanyi.

17. Nova festa de la tosa amb tonadors de tot el terme.

19. Es donen a conèixer les bases del X Certamen de Pintura i Dibuix «Vila de Santanyi».

S. B. Busser exposa a la Caixa de Manacor.

Començament en «pla pilot» per les illes Balears el repartiment gratuït de llet a les escoles.

S'han asfaltat diverses carrers de Cala d'Or, suposan 16.000 m. quadrats.

Juny.—3. Es notifica un acord passat en què l'Ajuntament presenta les candidatures de totes les platges i ports locals perquè sien considerats acreadors de la «bandera azul».

6. Primer aniversari de l'Associació de la Tercera Edat de Santanyi a un restaurant de Cala Llobards.

10. Eleccions. Cens 5.081. Vots 4.116. Abstencions 19 %. AP 2.334 vots, 55'40 %, CDS 1.049 vots, 23'13 %, PSQE 701 vots, 16'29 %, IU 32 vots.

AM
SANTANYI
ES COPIA
DIGITALITZADA

S'imposa «Alianza Popular» amb Cosme Adrover com a batle per tercera vegada, i els regidors Macià Barceló, Joaquim Salís, Sebastià Obrador, Marc Vallbona, Joan Cabrer, Andreu Bennassar i Miquel dels Sants Capó. El CDS és nou a la plaça i col·loca tres regidors: Miquel Vicens, Pere Rigo i Tomàs Bauçà. El PSOE perd un lloc i entre Pere Munar i Josep Lluís González. UM que tenia dos regidors no presenta candidatura.

Dies passats es nomenat Rector de Santa Maria del Mar de Cala d'Or, Mossèn Nadal Palmer. De Crist Rei de Manacor, Mossèn Jeroni Llambies i de Corpus Cristi de Ciutat, Mossèn Antoni Bonet.

21. El Bisbe de Mallorca administra el Sagrament de la Confirmació a 46 joves de Santanyí.

24. Maria del Mar Bonet roda un musical a Santanyí, Consolació, Cala Figuera, Es Pontàs..., per presentar el nou disc «Gavines i dragons».

27. L'Associació de Veïns de Cala Figuera organitza un nou «Pa amb oli de germanor» a l'esplanada del moll i dedica un homenatge al pintor S. B. Busser, que fa més de quaranta anys que pinta i dona a conèixer, mitjançant les seves pintures, la nostra Cala Figuera.

30. Ha mort Federic Mompou, qui durant la seva estada a Portopetro va escriure «Sintonia de Sa Roca Blanca» per a flauta.

30. Llorenç Vidal guardonat amb el «Memorial Joan XGIII».

Composició del novell Consistori.

Batle: Cosme Adrover Obrador.

Tinents-Batles: Joaquin Salís Verger, Marc Vallbona Adrover, Macià Barceló Riera i Andreu Bennassar Ferrer.

Delegació d'Esports: Sebastià Obrador Company.

Delegació d'Urbanisme: Miquel Galmés Capó.

Delegació de Música i Festes: Andreu Bennassar Ferrer.

Delegació de Cultura i Acció Social: Marc Vallbona Adrover.

Delegació d'Agricultura: Joan Cabrer Burguera.

Delegació de Turisme: Macià Barceló Riera.

Delegació de Govern, Règim Interior, Sanitat i Hisenda: Joaquin Salís Verger.

Regidors: Miquel Vicens Adrover, Pedro Rigo Vallbona, Tomàs Bauçà Amer, Pedro Munar Bonet, José L. González Fuentespina.

Batle de Cala d'Or: Miquel Galmés Capó.

Batle de Els Llombards: Joan Cabrer Burguera.

Batle de s'Alqueria Blanca: Joan Rigo Obrador.

Batle de Calonge: Marc Vallbona Adrover.

am
santanyí
ÉS CÒPIA
DIGITALITZADA

am
santana
S C O P I A
DIGITALITZADA